СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 183. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 9 серпня 1933. VOL. XLI. No. 183. Jersey City, N. J., Wednesday, August 9, 1933. THREE CENTS.

СКРІПЛЯЮТЬ ЗАХОДИ ЗА ПОКІНЧЕННЯ МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ

ВИНУЮТЬ РАДИКАЛЬНУ Й НЕВІДПОВІДАЛЬНУ АҐІТАЦІЮ.

БРАВНСВІЛ (Па.). — З того, що велике число робітників не приняло перемиря між власниками копалень вугля і майнерською юнією, скористала Фрикова Корпорація та відправила від копальні тих робітників, що зголосилися на роботу. У своїй вивісці підприємство каже, що робить це на пораду ґенерала Джансона, голови Адміністрації Відбудови Краю. Лише копальні на окраїнах округа працюють. Вони наймають коло 20,000 майнерів.

В углевім окрузі йде між майнерами боротьба за приняття перемиря. По окрузі розкинено летючки, які називають провідників майнерської юнії зрадниками майнерських інтересів. Летючка називає теж зрадником президента Рузвелта.

Федеральний уряд та Американська Федерація Праці почали слідство над викриттям авторів цих летючок і всеї аґітації, зверненої проти приняття перемиря. З огляду на те, що майнери, які не приняли перемиря, говорять про нову юнію, а ця є в руках комуністів, юнія „Юнайтед Майн Воркерс" каже, що всю аґітацію проти приняття перемиря ведуть комуністи, до яких пристали ріжні горячкові, невідповідальні аґітатори.

Справа буде остаточно вирішена на найближчій конвенції лідерів місцевих виддлів юнії. На цю конвенцію вибираються не лиш урядники майнерської юнії, але й представник федерального уряду у Вашинґтоні.

„НАЙРА" ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД РЕКЕТОМ НАЛІПОК.

ВАШИНҐТОН.—Адміністрація Відбудови Краю видала осторогу до бизнесменів перед уживанням видання наліпок „Найри" як основи для нового рекету.

Ріжні обманці вживають цих наліпок для визиску людей у ріжний спосіб. Найчастіше обманці запевняють бизнесменів про свої впливи в уряді, що роздає ці наліпки. Декотрі запевняли бизнесменів, що вони можуть дістати наліпки, як помістять відповідне оголошення в газетах, котрі буцімто стоять близько уряду, або заплатять за поміщення свого імени в почесній листі.

Адміністрація Відбудови Краю зорґанізувала мировий суд для розгляду спорів, які вже виринають при примінюванню правил кодексів.

СВАРКА В ЛЕҐІСЛЯТУРІ ЧЕРЕЗ МОЛОЧНИЙ СТРАЙК.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Демократичні сенатори стейтової леґіслятури предложили плян організації спеціяльного законодатного комітету для розслідку молочної ситуації в стейті.

Над внеском прийшло в сенаті до завзятої дебати. Републиканці противилися внескови, доказуючи, що цим внеском стейтовий ґубернатор Лімен пробує перенести відповідальність зі своїх плечей на плечі законодавців. Ґубернатора називано трусом. Демократи горячо боронили ґубернатора. Внесок ухвалено.

УЖЕ Є 14 СТЕЙТІВ ЗА ЗНЕСЕННЯ ПРОҐІБІЦІЇ.

СЕЙЛЕМ (Ореґон). — Ореґон заявився за відкликання 18 поправки до американської конституції. Досі за відкликання було 13 стейтів.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА НА ЗОРІ.

ВАШИНҐТОН. — Астрономи доглянули недавно, що на планеті Сатурн появилася нагло ясна точка. Вони припускають, що це великий метеор, себто відломок іншої зорі зударився з Сатурном.

ФИЛИПІНЦІ ДАЛІ ДОБИВАЮТЬСЯ ПОВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

МАНІЛЯ (Филипінські Острови). — Провідники найбільшого бльоку в леґіслятурі островів постановили вислати до Злучених Держав делеґацію, яка має добиватися для Филипінів повної незалежности в найближчій будучности.

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ НА КУБІ.

ГАВАНА. — На тлі ненависти населення до кубанського президента Мачада прийшло до кровавих заворушень, у яких згинули 20 осіб, а понад сто інших були тяжко покалічені.

Заворушення почалися з того, що серед населення розійшлася вістка про резиґнацію президента Мачада, а велика юрба людей зібралася на вулицях святкувати це уступлення. Президент казав поліції розіґнати юрбу. Юрба впиралася, тому поліція вжила пальної зброї.

Кубанський парлямент опісля признав ситуацію такою ґрізною, що завісив конституційні ґарантії.

Мачадо всетаки буде мабуть заставлений зреziґнувати.

ТОРТУРУВАЛИ МУРИНІВ ДЛЯ ДОБУТТЯ ПРИЗНАННЯ?

ТАЛАГАСІ (Флорида). — Тут здержано в останній хвилі виконання засуду смерти проти 4 Муринів, засуджених за грабунок і вбивство білого, бо адвокат обжалованих заявив, що самопризнання до вини обжалованих були добуті тортурами.

БОРОТЬБА З НАЦІОНАЛЬНИМ РУХОМ НА УКРАЇНІ.

Телеграма польської преси повідомляє, що в Харкові відбувся зїзд наукових робітників Радянської України, і голова ВАН, Шліхтер, виголосив на ньому промову, в якій відмітив підсилену діяльність націоналістичної „кирини" в українських культурних і наукових установах. З промови виходить, що навіть бувший наркoм освіти, Скрипник, піддав під вплив націоналізму, пропаґував відмосковлення України, а Шліхтер візвав усіх учених УСРР боротися з націоналізмом не тільки на політичному, але й на науковому й літературному полі.

ПАШПОРТОВИЙ ПРИМУС У РОСІЇ.

За вістками з Москви, закінчено в столиці Радсоюза пашпортизацію населення. Дві третини Москви дістали нові пашпорти, решту виселено з Москви на провінцію. Влада видала низку розпорядків, що мають не дозволити на новий наплив населення з провінції до столиці.

ТІ, ЩО ПОДВОЮЮТЬ БАНКНОТИ.

В селі Ґлушиця, сєразького повіту, прийшли вночі до селянина Циганка два подорожні і просили переночувати їх. Циганек не тільки дозволив їм спати у хаті, але й нагодував їх, за що вдячні подорожні приобіцяли подвоїти йому всі паперові гроші, які є в нього в хаті. Легковірний мазур дав їм 520 зл. банкнотами. Обманці скропили їх якоюсь речовиною з пляшки, завинули в папір і вставили в піч, а тоді запевнили усіх в хаті, що за ніч буде в папері удвоє більше грошей, і пішли спати. Коли вранці Циганек збудився, не застав уже в хаті ні обманців ні грошей у печі.

ПО РОЦІ ПРИЗНАВСЯ ДО ВБИВСТВА.

Господар Василь Верчак з Городенки зголосився на поліцію і признався, що осінню минулого року вбив сокирою свого слугу Василя Яремчука, підозріваючи його, що він удержує з його жінкою любовні взаємини. Після устійнення фактів вбивства арештували Верчака і його жінку.

ЩАСЛИВА МАМА.

Югославянська селянка Альойзія Нартиевич вже вдруге вродила троє дітей; перший раз трох хлопців, тепер двоє дівчат і одного хлопця.

УБИЙНИК ОТАМАНА ПЕТЛЮРИ В АМЕРИЦІ?

„Русское Слово" доносить, що на пароході „Париж" приїхав до Ню Йорку С. Шварцбард, котрий убив отамана Петлюру.

ГІНЕКОЛЬОҐИ, ЩО ОПЕРУЮТЬ РАКА В ДЕНТИСТИЧНОМУ ІНСТИТУТІ.

У Варшаві помер нагло підчас операції щоки відомий польський маляр-декоратор, Віценти Драбік. Нагла смерть його на операційному столі заінтриґувала загальну думку і майже всю пресу Польщі, у висліді чого виявлено просто ревеляційні факти. Отсе Драбіка оперували в державному дентистичному інституті у Варшаві на рака, до чого інститут не має ані уповажнень ані потрібного приладдя. Далі виявлено, що на чолі інституту стоїть гінеколоґ і що в цілому інституті нема ані одного хірурга, а проте інститут робив нераз дуже важкі хірурґічні операції, які в його компетенцію не входили, та мав спеціяльних нахил бачити всюди рака. Будьякий прищик, виприск чи інший опух визнавали в інституті раком и оперували, у висліді чого були такі випадки, що оперовано важко зовсім здорових людей, а деякі з них мають від цього до сьогодні втрату на здоровлю. „Іл. Курєр Цодзенни", що написав на цю тему велику статтю, навів кільканацять прикладів такої „дикої" лікарської опіки й помочі інституту і просто вимагає, щоби причину смерти Драбіка, який, на думку цього часопису, впав теж жертвою отих ненормальних умовин лікування в інституті, передати прокуратурі та притягнути винних до карної відповідальности. Це, на думку „Курєра", конечне як з огляду на поваґу інституту, так з огляду на небезпеку для дальших хворих, що лікуватимуться в ньому.

ВСЮДИ ТЕ САМЕ.

В українській книгарні Ю. Гливки і Сп. в Чернівцях зявилися кілька днів тому 6 жандармів і службовців сиґуранци, що перевели основну ревізію за нелеґальною літературою, переглядаючи книжку за книжкою. Хоча нічого підозрілого не знайшли, проте забрала поліція такі страшні книжки галицького видання, як „Яйчарство" д-ра Е. Томашівського, „Підручник фотоматора" Ю. Дороша, Гр. Квітки „Салдатський патрет", „Граматичні вправи" Ом. Поповича, „Історію України" М. Аркаса й багато інших.

ЯПОНСЬКА ПОВІСТЬ ПРО ВІЙНУ В 120,000 НАКЛАДІ.

У звязку з великим поширенням національного руху в Японії японське письменство прибирає інші форми. Ще недавно японська література тонула в комунізмі — тепер наступила націоналізація літератури; на місце побутової і суспільної повісти прийшли воєнні оповідання на зразок давніх традицій самурайських. Сьогодні ціла Японія читає дві книжки: „Ґрім" М. Мікамі і „Герой" М. Наокі. В повісти „Ґрім" героєм є невідомий ближче нікому рядовик в окопах під Шанґаєм. В збірці оповідань „Герой" найкращим оповіданням є „Бомби трох героїв". В Шанґаю по занятті Чапеї грозила атака Китайців. Треба було знищити ворожу лінію окопів. На добровольців зголосилися три вояки, сини селянських родин. Обвантажені бомбами, вони підповзли до ворожого окопу й висадили його враз із собою у повітря.

Це оповідання стало власністю цілого японського народу.

НАЙМЕНША КНИЖКА.

Найменша книжка у світі своїм форматом подібна до звичайної почтової марки. Ця маленька незамітна книжка має імпозантний, заманюючий заголовок, що звучить: „Листи Ґалілея до Кристини Льорен". Ця мала книжка є одним з найкращих бібліофільських зразків. Книжку видрукував якийсь книгар з Турина. Небагатьом людям доводилося бачити й подивляти це друкарське чудо, а ще меньше людям доводилося мати цю книжку в руках. Книжку видрукували в Падуї браття Сальмін черенками, які самі зробили.

Трохи більша від згаданої книжки (формат півтори почтової марки) твір Данте „Божественна комедія", яку видав у Римі 1890 р. А. Фаріна.

ЗНАЙШЛИ ГРОБНИЦІ НУБІЙСЬКИХ КОРОЛІВ.

Англійські часописи повідомляють, що наукова виправа, яка прослідкує старі міста в Нубії (в Африці) знайшла чотири гроби королів Нубії. Є це чотири кімнати, викуті в скалі й у глині. Ґлиняні стіни підперті цеґлами, виробленими з болота. На порозі кімнат лежали кістяки звірят, які призначені були на жертву.

Тлінні останки короля лежали в деревляній домовині. Король мав на голові срібну корону, набиту самоцвітами. Біля короля лежав срібний лук і срібний меч.

НІМЕЧЧИНА ІҐНОРУЄ ПРОТЕСТ АНГЛІЇ Й ФРАНЦІЇ

ҐІТЛЄРІВСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ПАКТ ЧОТИРОХ НЕ ОБОВЯЗУЄ НІМЕЧЧИНИ НЕ ВЕСТИ СВОЄЇ ПРОПАҐАНДИ В АВСТРІЇ.

БЕРЛІН (Німеччина).— Зпочатку французький амбасадор, а потім британський заявилися в міністерстві справ закордонних і склали протест в імени своїх урядів проти фашистівсько-ґітлєрівської пропаґанди, яка ведеться з Німеччини в Австрії. Амбасадори заявили, що на підставі пакту чотирох держав Німеччина повинна стриматися від такої пропаґанди.

В міністерстві заявлено обом послам, що пакт чотирох не зобовязує Німеччини стримуватися від своєї пропаґанди в Австрії й не зобовязує її вести свою політику супроти Австрії в якихось рамках того договору. Така відповідь Німеччини зявилася цілком несподіваною для Франції й Британії. Зпочатку здавалося, що німецький уряд не прийме на себе відповідальности за ту пропаґанду й ухилиться від прямої відповіди.

Поінформовані особи думають, що така відповідь Німеччини зявилася тому, що Франція й Британія ділали кожда окремо, а Італія зовсім ухилилися від заяви протесту. Німецька преса пише, що така відповідь німецького міністерства справ закордонних закінчить інтервенцію Франції й Англії.

УСТАНОВИЛИ НОВИЙ РЕКОРД ЛЕТУ.

ПАРИЖ (Франція). — Французькі летуни Кодо і Росі, які вилетіли в суботу з Ню Йорку в напрямі до Европи, після 56 годин безперервного лету осіли на землю в Сирії, в місті Раяк. Таким чином вони перелетіли віддаль 5,900 миль, себто 220 миль більшу, ніж дотепер хтонебудь перелетів при безперервному леті.

Зпочатку вони думали долетіти до Індії, але з браку газоліни спустилися на землю в Малій Азії. Пересічно вони летіли 100 миль на годину, а через Атлянтійський океан перелетіли південним шляхом, яким ще ніхто з летунів тепер океан не перелітав.

....

НЕБУВАЛА СПЕКА В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН (Англія). — Над цілою Англією нависла небувала спека й задуха. Десятки тисяч людей стараються знайти собі облекшення поза містами та на березі моря.

ҐІТЛЄРІВЦІ РОЗПОЧАЛИ ВІЙНУ З ПУДРОМ.

БЕРЛІН (Німечина). — Ґітлєрівці вже мають новий фронт боротьби. Вони тепер оголосили війну проти ріжних косметичних середників, яких жіноцтво вживає для прикрашування свого облича. Націоналісти домагаються, щоби жіноцтво відмовилося навіть від звички своїх прабабок — пудруватися.

ЮГОСЛАВЯНСЬКА КОАЛІЦІЯ РОЗБИЛАСЬ.

БІЛҐОРОД (Юґославія). — Спроба коаліції сербсько-радикальної партії з боснійською музульманською партією та зі Словінцями розбилась. Обидві ці партії заявили, що вони не приступлять до ніякої коаліції, в якій не буде представників від хорватських партій.

Невдача сербсько-радикальної партії є неприємною не лише для лідера партії, каноніка Коросшевця, але й для югославянського уряду, який сподівався при помочі такої коаліції ізолювати Хорватів. Тепер радикальна сербська партія не може сподіватися стати при владі, на зміну уряду, призначеного королем для диктаторського керування державою.

ДРУЖИНА ҐАНДІЯ ЗНОВ У ВЯЗНИЦІ.

АҐМЕДАБАД (Індія). — Британська влада була звільнила з вязниці дружину Ґандія та 15 інших жінок, що брали участь у проводі пасивної резистенції проти Британії. Влада звільнила їх під умовою, що вони заберуться геть подальше від околиць вязниці й не будуть більше керувати боротьбою проти Британії.

Дружина Ґандія та 15 інших жінок відмовилися виконати ці вимоги британської влади, а тому їх наново арештували й посадили до вязниці. По всій Індії ведуться дальші арештування ріжних лідерів, які аґітують за боротьбу з Британією. Між іншими арештувано найближчого помічника Ґандія, Ачаріра.

ЗАКЛИКАЄ КУПУВАТИ ЛИШЕ В ДОМІНІЯХ.

БРАЙТОН (Англія). — Міністер кольоній і домінії, Томас, заявив на вічу, що вся Англія повинна купувати сирівці та вироби лише від своїх домінії, а не від чужоземних держав. Таким чином Англія буде підтримувати свої власні домінії, які тепер також переживають економічну кризу.

Томас між іншим заявив, що річно з Англії виїздили від 150 до 200 тисяч іміґрантів, але тепер сталося навпаки. Останнього року повернулись до Англії 60,000 рееміґрантів, приневолених тяжким економічним життям у домініях тікати до метрополії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІДБУДОВА КРАЮ Й ФАРМЕСРТВО

Рівнобіжно з ріжними заходами для піднесення руху в промислі й торговлі федеральний уряд не занедбує теж заходів для оживлення рільництва.

Ці заходи можна поділити на три ґрупи.

Перша ґрупа тісно звязана з промислом. Щоби дати працю промисловим робітникам, уряд, починає низку важних для рільництва проєктів, таких, як виставлення великих там для здержування повеней.

До другої ґрупи треба зачислити заходи уряду коло поселення на фармах безробітних робітників. За допомогою уряду треба поселити на відповідних фармах недалеко міст робітників, які розуміються на рільництві, а які наймалися в промислах, щоби заробити собі дещо капіталу для свого рільництва. Цілю цих фарм дати безробітним прожиток. Тому їх так і називають „собсістенс фармс". Уряд згори припускає, що з самого фармерства цим новопоселенцям, здається, буде трудно прожити, тому уряд уже заздалегідь думає за комбінацію такого фармерства з працею в фабриці або з домашнім промислом.

Видно, що американський уряд добре свідомий того, що й без тих нових поселенців американське фармерство продукує більше рільничих плодів, ніж край потребує. Тому було би глупо заорювати й засівати ще більше поля, коли й ті поля, які вже управляють, продукують забагато. Маса продукції повинна би бути обмежена. Число управлених акрів треба зменшити. Виходячи з того заложення, уряд почав кампанію за зменшення управної землі. Щоби це зробити розумно, уряд радить фармерам покидати землю, яка ледви що оплачується, а зате братися за управу кращої землі, яка на меншій поверхні дає кращі збори. Таким чином мається відкинути з рільництва слабу землю, а пустити під управу кращу землю. Уряд дає допомогу для цеї акції. Це є третя ґрупа урядових заходів.

Такою політикою уряд сподівається пересунути фармерів, які управляють слабо родючі землі та голодують на ній, хоч тяжко працюють, на землю, де вони будуть мати хоч яку-таку надію добути собі такий прожиток, який називається американським рівнем життя.

Всі ці заходи — це спроби. Вони можуть удатися, або й не вдатися. Та навіть на випадок невдачі вони перейдуть до історії як перші справжні реальні спроби плянування рільництва на цілий край, а тимсамим як перший крок до плянування американської національної господарки вцілости.

ДО БАТЬКІВ, ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА, КОТРИХ ДІТИ ОБЕЗПЕЧЕНІ В СОЮЗІ І КІНЧАТЬ 18 ЛТ ЖИТТЯ

Одною з найважніших справ, які обговорила остання конвенція Українського Народнього Союза, є справа Молодечого Департаменту.

Ми добре памятаємо історію цього департаменту. В самих початках його в нашій орґанізації не було. Але вже на конвенції, що відбулася в 1898 році в Шенандоа, Па., „ухвалено створити відповідний фонд для допомоги родичам на випадок смерти дитини з вкладкою 25 центів місячно". Як бачимо, конвенція мала намір не забезпечити батькам зворот готівки при осягненню дитиною 18. року життя, а тільки дати батькам допомогу на похорон на випадок смерти дитини. Отсе обезпечення лишилося й досі як так звана кляса I.

На конвенції в Рочестер у 1925 році принято клясу II. з оплатою 50 центів на місяць та зі зворотом готівкою по 10 роках.

До 1921 року Молодечий Союз не мав майже ніякого майна, бо все, що приходило з Молодечого Союза, вживано, по виплаті мосмертних запомог, для ріжних цілей старших членів. Від 1921 року починається збирати майно спеціяльно для Молодечого Союза. Нині Молодечий Департамент має вже гарний маєток. Він зріс своїм майном вже понад 300,000 долярів.

Маючи на увазі отсей маєток, остання конвенція У. Н. Союза постановила, щоби Молодечий Департамент оплатив цим дітям, які були обезпечені в клясі I. та по скінченню 18. року життя переходять до дозрілих членів, однорічну вкладку за грамоту на 1,000 долярів у клясі W. Це значить, що коли така дитина перейде до старших членів цеї кляси, то вона буде звільнена від вкладок цілий рік.

Згідно з духом цеї конвенційної ухвали екзекутивний комітет постарався поробити відповідні розрахунки, щоби й діти, які переходять до інших кляс, могли дістати такий самий кредит та переходити тільки з певними доплатами.

Приступаючи до виконання цеї конвенційної ухвали в справі перепису дорослих дітей з Молодечого Департаменту до старших членів, головний уряд У. Н. Союза доложив усіх старань, щоби тим дітям, котрі перейдуть до старших родів обезпечення, дати змогу переписатися до такої кляси, яку кождий такий новий член буде вважати для себе за найвідповіднішу. Головна екзекутива поробила такі обчислення для всіх кляс, які можна примінювати також до інших кляс обезпечення при переході до старших членів, і це вже було проголошено головною канцелярією в орґані „Свобода".

Тепер черга перейти від говорення до діла. Щоб ухвалу виконати як слід, треба акції не лише зі сторони екзекутиви, але й зі сторони кождого члена, що має діти, обезпечені в Союзі. Батькам треба подбати, щоби їх діти з того права користали.

Признання конвенцією однорічної вкладкдки в старім роді обезпечення є справою великої ваги і для дітей Молодечого Союза і для самих родичів, членів Союза.

Ця постанова дає нові права членам, а тимсамим накладає на Союз нові обовязки. При переході такої дитини з Молодечого Союза до дорослих членів, У. Н. Союз бере на себе зобовязання, що на випадок смерти такої дитини, по переписанню її до одної з тих кляс, організація виплатить таку посмертну суму, на яку дитина була обезпечена.

В У. Н. Союзі є тепер таких дітей, що осягнули 18 літ життя, понад три тисячі. Отже орґанізація бере на себе немалий риск. Але орґанізація бере його охотно, вірячи в свої сили, та в переконанню, що цей кошт оплатиться сторицею для будучого розвою орґанізації.

У. Н. Союз певно сповнить свої зобовязання, але най тепер кождий батько, член У. Н. Союза, подбає, щоби кожда дитина по осягненню 18. року життя була переписана до старших членів та скористала з того права, яке Союз-Батько так щедро їй дає за приналежність до Молодечого Департаменту.

Микола Мурашко,
головний предсідник У. Н. Союза.

Е. Дометенко.

СХІДНІЙ ЯРМАРОК

„Східнім Ярмарком" називається щорічний ярмарок, який відбувається в вересні в південно - італійському місті Бари, відомому Українцям лише тим, що там переховуються мощі св. Миколая Чудотворця.

Колись, в давних часах, до Бари скеровувались українські паломництва, які привозили на Україну зі старої прегарної Базиліки „миро св. Миколая", що робило, як казали, справжні чуда... Але ті часи пройшли. І прийшли нові часи, і прийшли нові люди. Замісць побожних паломників потягнулися до Бари зручні купці, багаті промисловці, що чекали чуда не від „мира" св. Миоклая, а від власної ініціятиви та енерґії.

„Італія, — писав Мусоліні 21. лютого 1924 р. — може йти лише на Схід. На Заході знаходяться вже скристалізовані державно - національні формації, й на Захід ми можемо посилати хіба робучі руки, та й у цьому нам одного чи другого дня може бути відмовлено. Напрями мирного поширення Італії повинні бути скеровані на Схід".

І з цих слів Мусолінія виник Східній Ярмарок. Було визнано, що Бари по своєму ґеоґрафічному положенню надається якнайкраще для навязання зносин зі Сходом. Тому вибрано його, як порт для концентрації й розподілу всіх тих сирівців і продуктів, що служать для торговлі між західньо-европейськими країнами та Балканом, Азією й Африкою. Нема сумніву, що країни Чорного моря, а зокрема Україна, притяґають велику увагу впорядчиків Східнього Ярмарку. Зокрема п. Ґивуолі, завідуючий пресовим відділом Ярмарку, який довший час перебував на Україні, рекомендує українським кореспондентам звернути увагу українського громадянства на необхідність використання терену Схід. Ярмарку для навязання торговельних та економічних звязків. Щодо Великої України, то покищо „громадянство" не відограє там ніякої ролі, й совітський московський уряд монопольно торгує українським вуглем, хлібом, марґанцем та кавказькою нафтою, — але наші кооперативи в Галичині могли би, без сумніву, зорганізувати там продаж, наприклад гуцульських виробів. На подорож до Бари й назад дають знижку на 70%. Крім того білет до Бари дає право на шість інших подорожей по Італії зі знижкою на 50%. Для краму, що привозиться на ярмарок, таксамо дають велику знижку. Ці знижки являються красномовним доказом тої ваги, яку італійський уряд надає Східньому Ярмаркови.

„Якщо витворювати в наші тяжкі часи місце зустрічі народів, де вони могли би навязувати стосунки для відновлення інтернаціональної торговлі, є заслугою перед світом; якщо через систематизування взаємних інтересів ми причинюємося до мира між народами, — писав президент Ярмарку, А. Лякора до Мусолінія — то, о Дуче, ми маємо певність, що ті цілі нашою працею ми осягнемо".

Нема тепер ні одної політичної чи економічної, чи навіть просто інтелектуальної маніфестації, деб Італійці не говорили про „мир між народами". Ця фраза зробилася тут в Італії тепер „ударною" (як висловлюються в Радянщині). Щойно підписаний Пакт Чотирох має на увазі ніщо інше, як той „мир між народами". І закладені 15. липня ц. р. „Комітети Акції для поширення універсалізму Риму" (себто фашизму) мають на увазі таксамо „мир між народами". Лише що кождого разу в цей „мир між народами" вкладається відмінний зміст. На деякий час головний зміст цеї справи полягатиме в поширенню економічних відносин (з ухилом на Схід). у віддаленню так званої „превенційної війни", яка тепер не має ніякого сенсу, та в докованню роззброєння узброєних, що не мають ніякої рації залишатись узброєними, коли панує „мир між народами" та підписують пакти приязні й ненападу між недавніми найбільшими ворогами.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЧИ ТРЕБА БУЛО ПОДАВАТИ?

Критикує „Свободу" один член за те, що вона подала вістку про згоду друкарні „Свободи" на кодекс „Найри".

Подібні вістки подали про себе, як могли, інші ґазети.

Телеґрама з Вашинґтону під датою 4. серпня подає, що першою ґазетою, яка підписала президентову угоду про наймання робітників, була „Ню Йорк Дейлі Нюз".

Навіть ліберальний нюйорський тижневик „Ди Ню Републик" написав у числі з 9. серпня:

"The New Republic has signed the blanket code of the N.R.A. Its standards of maximum hours and minimum wages have for some years been better than those required by the code. It has not, since the beginning of the depression, reduced wages or laid off any members of its staff."

РЕДАКТОР І БЮРКО.

Пише „Ню Йорк Таймс":

"Editor Alfred Smith is afraid of being taken for the kind of fellow who sits at a desk and presumes to instruct the men who do things."

Ми знаємо людей, котрі бояться, щоби редактор не встав від бюрка, та людей, котрі нічого так не люблять, як учити інших того, чого самі не знають.

ДРУГА СТОРОНА ВІДНОСИН МІЖ ЦЕРКВОЮ Й ПОЛІТИКОЮ.

„The Witness", орґан протестантської епископальної церкви, остерігає проповідників цеї церкви перед аґітацією за програму демократичної адміністрації. Редактор пригадує проповідникам, що церква зробила вже раз подібну похибку, коли підпирала уряд у веденню війни. Каже він, що й тепер церкву може жде така несподіванка, що, підпираючи уряд, церква за кілька літ зі здивуванням відкриє, що вона будувала фашизм у Злучених Державах.

ЧИ ПОМІЩУВАТИ В ҐАЗЕТІ?

Секретар Бродвейового Товариства в Ню Йорку, яке має на цілі розвивати бизнес на цій славній вулиці, каже, що нюйорські ґазети шкодять нюйорському бизнесови своїми донесеннями про горячі дні в Ню Йорку. Виходить, що через донесення в ґазеті спека видається ще більшою, як вона в дійсности є.

Нюйорські ґазети висмівають цей закид. Вони не хочуть вірити, щоби людям могло здаватися, що в місті холодніше, якби ґазети не згадували спеки.

„Ню Йорк Таймс" каже, що викидати новинки про погоду значилоб цензурувати новинки, а всяка цензура не здушує новинок, а тільки застрашує людей до нашіптування й викривлювання вістей. „Якби нюйорські ґазети мовчали про спеку, то скоро ходила би чутка, що в Ню Йорку від спеки згинули 10,000 осіб".

АМЕРИКА Й ДЕМОКРАТІЯ?

Частенько чувати в Америці, що інші краї ще не доросли до демократії, або навіть, що демократія не відповідає темпераментови інших народів так, як Американцям.

Телеґрами з Луізвіл, Кентокі, принесли останньої неділі вістку, якій одна ґазета дала заголовок: **Вибори в Кентокі коштують життя 5 осіб. — Ще один чоловік умирає внаслідок бійки за вибори. — 8 осіб ра-**

Інж. агр. В. Созанський.

ЯКА БУДЕ ЗАВТРА ПОГОДА?

(Практичні вказівки для віщування погоди).

(2)

ВІТРИ.

Коли повітря огріється, тоді воно рідне і стає легке. Воно йде тоді вгору, як олива у воді, а на його місце входить повітря студене, тяжче.

Повітря завсіди огрівається від землі, в одному місці більше, в другому менше, і тому воно все рухається.

Коли рух повітря сильний, то кажемо, що віє вітер.

У цих краях, де є велике горячо, огрівається повітря найскорше. З зимних околиць іде повітря студене. Залежно від цього, відкіля вітер віє, можемо сподіватися, чи несе він зі собою дощ, чи погоду. Напрям вітру визначуємо прапорцями, уставленими на будинках, які називаються вітровказами.

Північний вітер.

Цей вітер несе з собою повітря сухе і віщує в літі горяч, у зимі морози. В літі він часом повітря охолоджує і тому падає коротко дощ, в зимі приходять звичайно сильні морози.

1. Коли північний вітер віє довший час, буде сильний дощ, а потім скоро погода.

2. Коли західній вітер перейде на північний, буде літом стала погода.

3. Як віє північний вітер у лютім, то це добрий знак; коли ні, буде віяти в квітні.

4. Північний вітер у червні віщує бурю, в серпні довгу погоду.

Північно-східній вітер.

Цей вітер іде зі сторін найзимніших, де нема близько моря. Він дуже сухий. В літі він часом вигідний, в зимі дуже морозистий. При цьому вітрі барометер іде звичайно вгору і віщує погоду. Коли віє довше, то небо часом захмарюється і приходить дрібний дощик, у зимі дрібонький сніг.

Північно-західній вітер.

Цей вітер збільшує правдоподібність погоди. Літом настає стала погода, зимою сильний мороз.

Коли вітер західній перейде в північно-західній, буде літом 3 дні дощик, в зимі обнизиться теплота. Як прийде знову вітер північний, буде погода.

Полудневий вітер.

Полудневий вітер віє в нас коротко; колиж продовжається, буде дощ, але не довгий. Коли погода триває тиждень, а віє ввесь час вітер полудневий, на дворі підходить жара; а як показуються хмари з великими, білими обрисами, неначеб лежали одна на другій, буде градова буря.

Полудново-східній вітер.

Підчас цього вітру треба зпочатку сподіватися зимою снігу, опісля погоди і морозу. Літом по великій жарі приходить дощ, потім стала погода і тепло. Коли нема з повітрю вогкости, може принести сталу погоду.

Полудново-західній вітер.

Ці вітри приносять найбільше вогкости і треба сподіватися в літі дощу і бурі, в зимі снігу і відлиги. Цей вітер віє часто в першу квадру місяця. Дощі, що падають при вітрі полудново-західнім, є довготревалі, особливо коли довго віяв вітер північний.

Східній вітер.

Цей вітер віщує в зимі морози, літом горяч і посуху. Він подібний наслідками до вітру північно-східнього. Східній вітер нищить весною озимину та пізну ярину, особливо конюшину.

Західній вітер.

Вітри з заходу приносять у зимі відлигу, літом, осінню і весною кількаденний дощ, не сильний, але багато. Західній вітер не все віщує дощ, а коли барометер стоїть високо, може бути стала погода, хоч небо захмарене. Коли зимою вітер полудневий перейде на західній, буде відлига. Тишина в повітрю віщує зміну погоди.

ВІЩУВАННЯ ПОГОДИ ЗІ ЗМІН МІСЯЦЯ.

Щоби на підставі змін місяця віщувати погоду, треба наперед точно знати, коли місяць настає. На першу й другу добу після настання нового місяця не звертається уваги. Щойно яка буде третя доба після новю, то так буде дальше до четвертої доби першої квадри і друга квадра по повні. Якоюж знову буде четверта доба по повню, такою буде після повні третя й четверта квадра.

НАРОДНІ ЗДОГАДИ ПРО ПОГОДУ.

Січень. — 1. Коли цей день погідний, буде добрий урожай. 1 і 2. Які є перші два дні січня, так буде в серпні і вересні. 1—16. Коли по морозах прийде між 1 і 16 січня відлига, прийдуть 24 січня знов морози. 21 і 29. Коли в ці дні падає сніг, буде ще довго зима зі снігом. 27—31. Коли по відлизі між 27—31. січня вхопить знов мороз, то від 9 лютого треба сподіватися знов відлиги. Як січень дуже лагідний, буде звичайно вчасна весна. Лагідний січень заповідає студінь на весні і в літі. Коли бджоли у січні вилітають, буває рідко коли добрий рік.

Лютий. — 2. Коли в цей день відлига, буде зима ще довго. Як день ясний, соняшний, впаде ще великий сніг. Як є іней, ворожить це врожай на овочі і лен. Коли лютий строгий, зима не буде довго. Як хмари йдуть у лютім на північ, буде вчасна весна.

Березень. — 8—15. Коли в ці дні є сухо і погода, впаде по 20 березня сніг. 18—26. Студінь, сніг і східній вітер в ці дні віщують студену, мокру весну. Коли в той час дощі і вітер західній, буде тепла і суха весна. — Сухий березень, мокрий май (травень), буде добрий урожай. — Скільки відлиги було в березні, стільки мрачних днів буде в серпні.

Квітень. — 7—14. Коли снігова заверуха між 7—14 квітня, майже завсіди буває холодний і мокрий травень. Коли на Благовіщення дощ, буде рідка пшениця.

Травень. — 1. Як падає вночі перед 1. травня дощ, буде рік урожайний; коли в сам день 1. травня, буде врожай на овочі, на сіно не дуже. 5—7. Коли падає сніг між 5 і 7 травня, будуть мокрі дні.

Червень. — 6—13. Коли в ці дні холодно, дощі і бурі, то так буде до 8 липня. — Коли в червні віє вітер північний, прийде буря.

Липень. — 8. Коло 8 липня настає звичайно зміна. Коли від 6—13 червня була слота, прийде тепер погода; коли була посуха, прийде дощ. Як у липні будують муравлі високі муравельники, буде скора і довга зима.

Серпень. — 1—7. Перший тиждень погоди ворожить довгу зиму. Коли в серпні кури гребуться або скоро рано кричать, буде дощ або вітер.

Вересень. — 11. Як у цей день нема дощу, буде суха осінь. 21. і 22. Як є у ці два дні мряка і ріночасно погода, буде добрий рік і легка зима.

Жовтень. — 23—31. В цей час бувають вітри, дощі і часом сніг.

Листопад. — 21. Цей день листопада показує, яка буде зима. Коли в цьому місяці показуються малі миші, зими скоро не буде.

Грудень. — 21. Як цього дня віє вітер з півночі або зі сходу, буде морозиста зима, одначе снігу мало; коли вітер з полудня або з заходу, а при тім студено, буде зима морозиста і снігу багато. 24. Як цього дня гарна погода, буде добрий рік. Морозистий і сухий грудень ворожить сухе й горяче літо.

(Кінець).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Свято Української Жінки.

Свято в память тих жінок, що були каменярами на шляху нашого поступу і відродження, відбудеться другого дня **„Українського Тижня"**, 15. серпня 1933 р.

Згідно з оголошенням Української Корпорації в Шікаго, 15 ц. м. відбудеться **Жіночий Зїзд.** Комітет рішив назвати цей зїзд **Святом Української Жінки,** тому, що це не буде зїзд делеґаток товариств, не тільки через короткий час підготовити зїзд делеґаток, але також через кошти, які булиб получені з ним. Крім цього бажанням Союзу Українок Америки і Жіночого Комітету Свята в Шікаґо є, щоби всі жінки, які цього тижня будуть у Шікаґо, змогли взяти участь у цім Святі Жінки.

Програма свята: Все жіноцтво просимо зібратися в салі „Січи" при Вест Шікаґо евні в 12 годині вполудне, дня 15 ц. м. Гостинний комітет свята буде ждати їх при вході до будинку. Точно в годині 1-шій пополудні пані В. Остапчук, голова Комітету, привитає зібраних короткою промовою. Потім наступить програма зі співами і т. д.

Після музичної програми будуть реферати. Прелеґентки: пані Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки; А. Маслей, організаторка Українського Клюбу Мистецтва в Шікаґо; і Марія Е. Бек, редакторка „Жіночого Світа", офіціяльного органу СУА.

Резолюція. Закінчення.

Після цього всі зібрані підуть на спільну вечеру до Українського Павільону. Там буде гарна програма в літнім театрі павільону, принагідні промови і загалом гарна забава.

Цею дорогою звертаємось до жіноцтва з просьбою використати цю небувалу нагоду. Ніколи передтим не трапилась така гарна нагода для жіноцтва з цілої Америки і Канади зійтись під одним дахом, побачитись можливо зі старими знайомими, але й взяти участь у **Святі Української Жінки.** Річ дійсно небувала і жіноцтво повинно доложити усіх старань, щоби саме на цей день і на Український Тиждень бути в Шікаґо. Майже в кождім місті організуються поїздки ґрупами, босами, а то й автомобілями. Ніколи знов не трапиться нагода бути в Шікаґо по таких низьких цінах, а що найголовніше, може ніколи за нашої памяти не прийдеться нам подивитись на **Український Павільон,** нашу народню гордість радість.

З Ню Йорку велика ґрупа людей виїздить уже в **пятницю, 11 серпня ц. м.** Булоб незвичайно гарно, колиб найбільше число жіноцтва було в цій ґрупі. Ню Йорк, найбільша українська кольонія в Америці, повинен бути найбільший числом на Українськім Тижні в Шікаґо. Слідом за ним усі громади повинні вислати якнайбільше число громадян, а особливо жіноцтва.

Централя Союза Українок Америки і Жіночий Комітет Свята в Шікаґо.

—o—

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Повідомлення Головної Школи Українського Національного Танку Василя Авраменка зі Світової Вистави.

1. Всі танцюристи, що приїжджають на Зїзд Танцюристів підчас Українського Тижня, а головно на виступ підчас Українського Дня, мають приїхати до Шікаґо на 16 серпня рано.

2. Танцюристи, що приїздять, повинні зголошуватися до театру Колізеум на **1513 Савт Вабаш Евені,** де буде відбуватися **Зїзд і Український День.**

3. Усі танцюристи, що приїжджають босами, автомобілями, чи потягом, повинні їхати просто до Колізеум, де будеться давати всякі інформації щодо помешкань, Зїзду, Українського Дня та Світової Вистави.

4. Порядок Зїзду Танцюристів буде такий:

16-го серпня реєстрація делеґатів і танцюристів.

17-го серпня рано, від 10—12 проба до походу та виступу в Гол оф Саєнс. В 2 год. по обіді вдадуться танцюристи до Гол оф Саєнс, де відбудеться, концертова програма получена з танками та виведення Міс України. По концертовій програмі вдадуться до Павільону.

18-го серпня рано почнуться наради Зїзду, по обіді та вечером проба до виступу на Український День.

19-го серпня рано продовження Зїзду, а по обіді приготування до виступу вечером.

20-го серпня — Докінчення Зїзду. По Зїзді контест танцюристів, Української Музики та Пісні. По Контесті Бенкет.

За Головну Школу:
В. Авраменко, директор,
І. Пігуляк, адміністратор.

—o—

АНСОНІЯ, КОНН.

На допомогу Українському Павільонови.

На місячному мітинґу Союза Українок наша предсідниця, пані Мерещак, піддала гадку дати дещо на Український Павільон, і члениці ухвалили 25 долярів, котрі секретарка, пані Домарецька, вислала до Виставового Комітету в Шікаґо.

Відзиваємося до Вас, Сестри українських відділів Союза Українок, відгукніться зі своїми жертвами, бо наш Павільон, як самі знаєте, потребує помочі.

Анна Крупська-Гвоздевич.

ЗНАМЕНИТИЙ ФАХ.

Нераз мені то один то другий:

— Е, що вам. Журналістика — знаменитий фах. Прийдеш, коли хочеш; сядеш або й ні; а коли вже сядеш — пером мах-мах і готово. Потім на обід, вечером до каварні на чорну з лікером... Мущини вас бояться, жіноцтво пропадає... Пригадую собі — свого часу про якусь Богему ціла Галичина гуділа. Не знаєте, де вона тепер? Мусіла бути гарна, коли ви всі так за нею бігали... Щасливий фах журналістика. Я нераз жалую, що не пустився на неї.

— Не дуже жалуйте. Навіть трохи — забагато!

— Говоріть своє! Кожний з вас удає, що біда... А хто має всюди вільний вступ? На кожну фільму, на кожне представлення, на всі імпрези? Ще й просять.

Нераз то один до другий, і як почнуть доказувати, то й переконають.

Вчора також мене переконали...

Приходжу нині рано в редакцію. Гумор, самопевність — одним словом: ніс і голова догори.

Товариші вже при праці.

Похилені спини, пожовклі лиця, поорані чола, надія на недалеку відпустку викликує щось ніби усмішку. В редакційній кімнаті не багато світла, зате багато паперів, ґазет і запаху старих мурів. Сидять щасливі фахівці, пером мах-мах і... неготово. Не так воно легко, як у казці кажеться.

„Мущини вас бояться"...

Ввійшов у редакцію якийсь мущина...

— Котрий то редактор?

— Чого собі бажаєте?

— Чого собі бажаю?! Сказати вам правду в очі. Так не може бути. Не ніс для табаки, а табака для носа. Часопис має обслуговувати читачів, радити їм, помагати, а не ганьбити порядних людей. Як так далі піде, то потратите передплатників.

— Вибачте, а ви передплатник?

— Один мій знакомий передплачує. Але я вашу ґазету також часом читаю.

„Жіноцтво за вами пропадає"...

— Чого ти так, друже, похнюпився?

— Ет! — і махнув рукою.

— Грошей нема?

— Не новина!...

— Щож такого?

— Ходив я з одною дівчиною до кіна, до театру; думав: любить. Але ось учора і передучора не мав ніякої карти. Заки прийшов до редакції — розібрали. „До котрого кіна підемо?" — питає дівчина. — До ніякого — кажу — не дістав нині карти... Постояла хвилинку і: „Вибачте, але я маю роботу вдома". Навіть не оглянулась. Нема, значить, карти — не треба й мене.

Знаменитий фах — журналістика: пером мах-мах, вечером чорна з лікером, мущини бояться, жіноцтво пропадає, вільні карти, запрошення, всюди вступ, а по десятьох роках склероза, ліцитація, „Харіс" (похоронне заведення) і жаль родини до небіщика, що змарнувався. — („Діло").

Галактіон Чіпка.

— Як зветься чоловік, якому добре діється?

— Як?

— Добродій.

— А як зветься той, якому зле діється?

— Як?

— Злодій.

ПРОТОКОЛ

З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

(33)

ПЯТИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

На внесок делеґата відділу 62, попертий делеґатами від. 233 і 333, принято одноголосно проєктовану зміну щодо артикулу 2, § 5, та одобрено її згідно з поданням у надрукованому звіті статут. комісії.

Щодо проєктованої зміни відносно параґрафу 12, делеґат 25 від. ставить внесок, попертий дел. від. 59, 171 і 161, щоби приняти та одобрити зміну щодо слів „жадна особа" на „ніякий член" або „ніяка члениця"; а щодо проєктованої зміни „перебуває особисто в даній місцевости" — це відкинути та полишити так, як є подано в старому параґрафі. Цей внесок перейшов одноголосно.

В справі проєктованої зміни параґрафу 13 делеґат 25 відділу ставить внесок, попертий дел. від. 102, 100, 352 і 203, щоби при друкуванню нового додатку до статута всюди, де тільки приходить згадка про особу, змінити це слово на член, з вимком таких місць, де виразно означений є тим словом окремий пол. — Ухвалено.

Щодо проєктованої зміни параґрафу 16, то дел. 347 відділу ставить внесок, попертий делеґатами від. 345, 392 і 7, щоби цього параґрафу зовсім не зміняти, а оставити його так, як він тепер звучить у статуті. — Ухвалено.

Відносно зміни параґрафу 22 дел. 336 відділу ставить внесення, поперте дел. відділів 179 і 361, щоб приняти ту зміну та одобрити її так, як є подано у друкованому звіті комісії. Внесок цей перейшов одноголосно. Щодо зміни § 28, дел. 109 відділу ставить внесок, попертий дел. відділів 355, 90 і 149, щоби приняти й одобрити ту зміну так, як є проєктовано в друкованому звіті статутової комісії. Внесок цей перейшов більшістю голосів, а противний внесок, поставлений дел. відділу 1 і попертий дел. відділу 8, щоби зовсім не зміняти § 28, перепав.

Внесок дел. відділу 18, попертий дел. відділів 7 і 169, щоби приняти й одобрити проєктовану зміну параґрафу 35, принято одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 39 дел. відділу 1 ставить внесок, попертий дел. відділів 292 і 90, щоби приняти й одобрити ту зміну так, як подано в друкованому звіті комісії. Принято одноголосно.

Щодо зміни параґрафу 47, то дел. відділу 270 ставить внесок, попертий делеґатами відділів 229 і 102, щоби приняти й одобрити ту зміну так, як вона є подана в надрукованому звіті статутової комісії. — Принято.

Щодо зміни параґрафу 54, то в цій справі вивязалася дискусія, в якій забирали слово дел. відділів 45, 7, 182, 62 і 71, і вкінці на внесок дел. відділу 299, попертий дел. відділів 369 і 221, ухвалено, щоби його полишити так, як він є в старім статуті.

Щодо зміни параґрафу 55, то дел. відділу 278 ставить внесення, поперте дел. відділів 152, 62, 74, 140 і 90, щоб цю зміну приняти та одобрити згідно з поданням у друкованому звіті статутової комісії. Цей внесок перейшов більшістю голосів. Два голоси були проти.

Опісля головний рекордовий секретар забирає слово щодо зміни цього параґрафу та піддає думку, що з огляду на те, що У. Н. Союз є тепер без порівнання більшою фінансовою інституцією, ніж був тоді, коли ухвалювано старий статут, він уважає, що було би побажаним додати ще до проєктованої зміни статутовою комісією відносно параґрафу 35 також зміну щодо побільшення контрольної комісії, головних радних та заступників предсідника. Над цею справою вивязалася дискусія, а по її скінченню поставлено аж чотири ріжні внески. Делеґат відділу 45 ставить внесок, попертий дел. відділів 307 і 126, щоби побільшити число контрольорів з трох на пять. Дел. відділу 7 ставить внесок, попертий дел. від. 1, щоб побільшити число радних з 10 на 12. Дел. відділу 155 ставить внесок, попертий дел. відділу 282, щоби замісць двох були три заступники предсідника. Всі три поставлені внески перепали, а перейшов внесок дел. від. 156, попертий дел. відділів 109 і 237, щоби залишити той сам склад уряду, який є означений статутом, крім, очевидно, тої проєктованої зміни, яку вже ухвалено, а яка є подана в друкованому звіті статутової комісії.

Відносно зміни параґрафу 62 дел. відділу 245 ставить внесок, попертий дел. відділів 1 і 105, щоби приняти та одобрити ту зміну так, як вона є подана в друкованому звіті статутової комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Щодо зміни параґрафу 67, то дел. відділу 70 ставить внесок, попертий дел. відділів 137 і 280, щоби приняти й одобрити ту зміну так, як вона є подана в друкованому звіті статутової комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 98 дел. відділу 203 ставить внесок, попертий дел. відділів 225 і 352, щоби її приняти та одобрити так, як вона є подана в друкованому звіті статутової комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 109 дел. відділу 1 ставить внесок, попертий дел. відділів 175, 30 і 155, щоби приняти ту зміну та одобрити її так, як вона є подана в друкованому звіті стат. комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 112 дел. відділу 337 ставить внесок, попертий дел. відділів 307 і 105, щоб одобрити ту зміну так, як вона є подана у звіті стат. комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Щодо зміни параґрафу 121, тов тій справі вивязалася дискусія, в якій дел. поодиноких відділів висказувалися за і проти зміни. Внесок делеґата від. 7, попертий дел. відділу 62, щоби не робити ніякої зміни § 121, а навпаки, змінити точку в параґрафі 133, яка торкається тої самої справи, а саме, що головні урядники У. Н. Союза мають таку саму власть, як корпораційні директори стейту Ню Джерзи, перепав.

Внесок делеґата 155 відділу, попертий дел. 158 відділу, щоб одобрити проектовану зміну параґрафу 121 так, як статутова комісія його поправила, перейшов більшістю голосів.

Відносно зміни параґрафу 123 дел. відділу 1 ставить внесок, попертий делеґатами відділів 277, 5 і 171, щоби ту зміну приняти та одобрити так, як вона є подана в друкованому звіті статутової комісії. Внесок принято одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 136 делеґат відділу 218 ставить внесок, попертий делеґатами відділів 340, 221 і 105, щоб ту зміну приняти й одобрити її так, як вона є подана у звіті стат. комісії. Внесок перейшов більшістю голосів. Три голоси були проти.

Щодо зміни параґрафу 154 (а) делеґат відділу 383 ставить внесок, попертий делеґатами відділів 352 і 122, щоб ту зміну приняти та одобрити так, як вона є подана в звіті статутової комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 167 делеґат відділу 336 ставить внесок, попертий дел. відділів 105 і 36, щоби ту зміну приняти та одобрити її так, як її подала стат. комісія. Внесок цей перейшов одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 177 дел. відділу 1 заявляється за таку зміну, однак дел. 339 відділу ставить внесення, поперте дел. від. 347, щоби залишити цей параґраф так, як він є тепер у статуті. Внесок 339 відділу перейшов більшістю голосів. Проти були 12 голосів.

Щодо зміни параґрафу 183, то дел. 345 відділу ставить внесок, попертий дел. від. 179, щоби не тільки в тому параґрафі, але і в інших, де вони мають бути застосовані до нової реформи, уповажнити новий уряд, щоби він у порозумінню з актуарієм Союза поробив відповідні поправки. Внесок цей перейшов більшістю голосів. Проти був один голос.

Відносно зміни параґрафу 210 дел. відділу 383 ставить внесок, попертий дел. відділів 80 і 27, щоби ту зміну приняти та одобрити так, як вона є подана в звіті стат. комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Відносно зміни параґрафу 212 дел. відділу 1 ставить внесок, попертий дел. відділів 179, 175 і 61, щоби ту зміну приняти та одобрити так, як вона є подана в звіті стат. комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Щодо проєктованої зміни параґрафу 219, то дел. відділу 292 ставить внесок, попертий дел. відділів 122 і 352, щоби ту зміну приняти та одобрити її з тим застереженням, що по засягненню правної поради обробиться цю точку проєктованої зміни так, щоби вона була леґальною, як теж із поданням поправки до проєктованої зміни цього параґрафу, що тільки та дитина не дістане своєї пайки, якщо батько зазначив, що він її видідичує. Внесок цей перейшов одноголосно.

Предсідник конвенції відчитує від адвоката Союза лист, у якому він робить свої завваження щодо деяких точок статута, які, на його думку, повинні бути змінені. На внесок делеґата відділу 105, попертий дел. від. 5 і 91, припоручено статутовій комісії переглянути проєктовані зміни статута, пороблені адвокатом, а потім предложити їх конвенції.

Щодо проєктованої зміни параґрафу 236, а саме усунення його зі статута, то дел. відділу 100 ставить внесок, попертий дел. відділів 102, 334 і 325, щоб постанову статутової комісії приняти та одобрити її. Внесок перейшов одноголосно.

Щодо зміни параґрафу 241, то дел. від. 105 ставить внесок, попертий дел. відділу 332, щоби проєктовану зміну приняти та одобрити її так, як вона є подана у звіті статутової комісії. Внесок цей перейшов одноголосно.

Щодо зміни параґрафів 304, 324 і 326, то дел. 42 відділу ставить внесок, попертий дел. відділів 5, 137 і 147, щоби приняти проєктовану зміну тих параґрафів та одобрити їх так, як вони є подані у звіті статутової комісії. Внесок перейшов одноголосно.

Щодо зміни параґрафу 327, то дел. відділу 383 ставить внесок, попертий дел. відділів 322 і 352, щоб ту зміну приняти та одобрити так, як вона є подана в звіті статутової комісії. Внесок цей перейшов одноголосно.

Щодо пропонованої зміни параґрафу 349, то дел. відділу 7 ставить внесок, попертий дел. відділу 1, щоби цього параґрафу не зміняти, а залишити так, як він дотепер є в статуті. Внесок цей перейшов одноголосно.

На внесок дел. відділу 245, попертий дел. відділів 238, 62, 323 і 320, уділено статутовій комісії за дотеперішню її працю вотум довіря.

Опісля предсідник конвенції уділяє слова д-рови Сіминовичеви. Д-р Сімінович виголосив короткий реферат у справі участи Українців на Світовій Виставі в Шікаґо та віднісся з горячим зазивом, щоб конвенція ухвалила якесь рішення в справі евентуальної помочі для шікаґовської вистави.

Тоді до слова прийшла виборча комісія, котра уконституувалася так: Микола Николишин, голова; Михайло Боднар і Микола Бусько, секретарі; Дмитро Братусь, Михайло Рудянин, Василь Шашка і о. В. Дяків, члени.

Після того голова тої комісії проголосив присутним делеґатам, що виборча комісія роздасть кождому делеґатови бальоти для голосування на головний уряд У. Н. Союза на слідуючих чотири роки. Потім голова виборчої комісії пояснив присутним делеґатам спосіб, як вони мають віддавати свої голоси на тих бальотах. Після цього приступлено до роздачі бальотів делеґатам, котрі по виповненню тих бальотів передали їх знову виборчій комісії в цілі перечислення голосів на поставлених кандидатів.

Конвенційний секретар прочитав протокол з вчорашнього дня, який на внесок делеґата відділу 1, попертий дел. відділів 5, 7, 137, відголосовано та одноголосно принято.

По тім наступило отсе справоздання комісії просьб і скарг:

Комісія просьб і скарг на своїм засіданню 16-го травня 1933 р. уконституувалася так: Дмитро Капітула, голова; Василь Репужинський, секретар; Михайло Кульчицький, Мирон Литвин і Іван Ваверчак, члени.

Скарги і просьби відкинені або передані до вирішення екзекутиві У. Н. С.:

Скаргу 35 відділу відкинено. Нема вистарчаючих доказів.

Справу Марка Гливи, члена 41 відділу, передано екзекутивному комітетови до вирішення.

Справу Семена Стажецького, члена 109 відділу, комісія відкинула з причини злих зізнань щодо стану здоровля при вступі до орґанізації.

На прохання 1 відділу комісія припоручає звернути членови того відділу, Хотнякови, вплачені ним членські вкладки в сумі $125.

Просьбу Стефана Матичака, члена 254 відділу, надіслану на руки Онуфрія Корилейзи, відкинено.

Зажалення від відділу 105 на головного радного комісія відкинула тому, що скарга була заадресована не до комісії просьб і скарг, але до п. Шаґали.

Просьбу Стефана Юркевича, члена відділу 355, за запомогу або повне виплачення посмертного полишається до вирішення головному екзекутивному комітетови.

Дві просьби від відділу 230 відкинено з недостачі засадничих рекордів.

По розгляненню справи довголітнього члена УНС., Омеляна Рекрута, з 177 відділу, комісія припоручає, щоби будучий головний уряд УНС привернув йому членські права; також комісія звертає увагу головному рекордовому секретареви, щоби він відповідно обходився з членами набудуче.

Справу Михайла Вархоляка, члена відділу 165, комісія відкинула. Причина: невистарчаючі докази.

(Дальше буде)

ПРОТОКОЛ

З НАДЗВИЧАЙНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКР. НАРОДНОГО СОЮЗА,

яке відбулося в днях 14 і 15 липня 1933 року в домі У. Н. Союза під ч. 81—83 Гренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

(7)

Справа Шікаґовської Виставки.

Предс. М. Мурашко відчитує листи й телеграми, які екзекутива отримала від Українського Виставового Комітету в Шікаґо, а в яких той Комітет представляє грізний, критичний стан Українського Павільону, котрий може перейти в чужі руки, якщо українська іміграція, а зокрема У. Н. Союз, не поспішать з негайною матеріяльною помічю. Далі предсідник заявляє, що екзекутива не могла поступити інакше, як тільки дати відмовну відповідь щодо уділення якоїнебудь запомоги, бо з одної сторони не була управнена до такого рішення, а з другої брала також під увагу і ту обставину, що недавно конвенція призначила на ту ціль 1,300 долярів. Отже нам треба тепер застановитись над цею справою та ухвалити якесь рішення, бо не можна заперечити цього факту, що самий У. Н. Союз та його члени зложили львину частину того гроша, який дотепер вплинув на ціль виставки, а тимсамим заанґажували себе матеріяльно і морально в тому ділі.

Радний Т. Шпікула забирає слово та підтверджує ті факти, які предложив предсідник згідно з поданням їх у присланих письмах.

В дальшій дискусії над цею справою забирають голос радні І. Гузар, С. Слободян та голова контр. комісії, адв. О. Малицький, заявляючися за те, що наскільки є ще якась можливість уратувати Павільон принайменше до часу, в якім відбудеться Український Тиждень, то тоді треба уділити якусь квоту в формі позички для Виставового Комітету. Це була би необчислима шкода для цілої нашої іміґрації, а заразом і для цілого нашого народу, тратити тепер Павільон, який являється для нас важним чинником у пропаґанді нашого мистецтва, нашої культури, наших змагань, нашої визвольної ідеї. Тому треба доложити всіх зусиль, щоб докінчити успішно розпочате діло.

На всесок радного І. Гузара, попертий головою контр. комісії, О. Малицьким, порішено уділити Виставовому Комітетови 1,000 дол. позички, під умовою, що інші організації, як Провидіння і У. Р. Союз, уділять від себе таксамо позички принайменше по 500 дол., маючи на увазі, що справа української участи у Світовій Виставі є загальною українською справою, і як така, повинна бути піддержана усіми організаціями, а дальше з тим застереженням, що перед уділенням позички У. Н. Союз провірить докладно, чи дана позичка зможе помогти настільки, що Український Павільон буде вратований хоч до часу відбуття Українського Тижня. Цей внесок перейшов одноголосно. Тому, що Виставова Корпорація з Шікаґо просила, щоби д-р Мишуга приїхав конечно на збори корпорації, де має бути вирішена остаточно справа ратунку чи втрати Украінськоо Павільону, то збори припоручили екзекутиві вислати д-ра Мишугу до Шікаґо, щоби він наочно переконався, чи є ще можливість ратунку павільону. Щойно по його повороті, та на підставі його звіту, екзекутива, опираючись на даному звіті, буде уповноважнена уділити чи відмовити позичку.

Крім того, на внесок радного А. Шаршоня, попертий радною А. Боївкою, порішено, щоб У. Н. Союз був заступлений своїми представниками на Українськім Тижні в Шікаґо, і в тій цили уповажнено екзекутиву вислати двох відпоручників, а саме предсідника Союза і редактора „Свободи".

Далі слідували зі сторони радного І. Гузара такі запити:

1. Коли нововибрані редактори перебирають урядування.

2. Що робить предсідник Союза, коли він тепер перебуває стало в офісі.

3. Скільки є помічних сил, занятих у головній канцелярії, та чи є можливо їх число зредукувати.

На перший запит відповідає гол. контрольор Д. Капітула, та каже, що згідно зі статутом організації новий уряд перебрав урядуваввя з днем 1-го липня, а редактори перебирають свої обовязки з днем 15 липня, бо того дня вони були вибрані головним урядом.

На другий і третій запит відповідає фінансовий секретар Р. Слободян. Щодо роботи предсідника в головній канцелярії, то в першій мірі він виконує ті обовязки, які накладає на нього статут організації. Дальше він полагоджує таку кореспонденцію, яка входить в обсяг діяльности голови організації, а яку передтим полагоджував рекордовий, зглядно фінансовий секретар. Зі всіх полагоджуваних ним справ він держить точний рекорд. Щодо помічних сил, занятих тепер у головній канцелярії, то їх є три, які стало тут працюють. Крім того є чотири сили, які заанґажовано тільки на короткий час в цілі полагодження виміни залеглих грамот, як також в цілі виконування тої праці, яка є получена з уділюванням позичок, яких тепер видається тисячами. Перед конвенцією працювали тут над виміною грамот 9 помічних сил, а тепер коло тої праці є заняті тільки три сили, а і ті в короткому часі будуть відправлені. Треба однак ствердити, що при теперішній системі нових родів обезпечення є кілька разів більше праці, ніж було передтим, отже на довший час з трома сталими помічними силами обійтись не можна.

Потім радний І. Гузар запитує ще, коли має відійти третій редактор, В. Кедровський. На його думку, він повинен відійти з днем 1 серпня. В тій справі вивязалась дискусія, і на внесок гол. контрольора Д. Капітули, попертий радним І. Ваверчаком, порішено, щоб оставити В. Кедровського на три місяці, а на протязі того часу підшукати відповідну третю силу для редаґування анґлійської сторінки.

Вкінці контрольна комісія подала від себе деякі завваги щодо діловодства У. Н. Союза, які вона поробила підчас своєї контролі. На її думку, діловодство У. Н. Союза, яке є пристосоване до старих родів обезпечення, повинно бути змінене так, як цього вимагають нові роди обезпечень. Тому конечним є запровадити нову, модерну машинову систему, яка була би приноровлена більше до теперішнього способу ведення бизнесу.

Рек. секретар Д. Галичин ставить на порядок нарад ще одну точку, а саме: комісове для відділових секретарів. Він пригадує, що та точка була дискутована на конвенції, однак не запала там ніяка ухвала і її вирішення позіставлено головному урядови. Як відомо, У. Н. Союз платить тепер відділовим секретарям при виміні старих грамот на нові в першому році 25%, а в наступних роках 2½% комісового. Чи це комісове має остатись те саме, чи може змінене, то в тій справі головний уряд повинен ухвалити відповідну постанову.

На внесок радного А. Шаршоня, попертий радним С. Слободяном, перейшла ухвала, щоби залишити секретарям тесаме комісове, яке вони дотепер побирали.

Голова контр. комісії ставить внесок на замкненням зборів. Цей внесок попирає радна п. А. Боївка. Перед замкненням зборів забирає ще слово предсідник М. Мурашко та висказує своє задоволення з того, що хоч це було перше засідання нового уряду, і хоч думки присутніх урядників може в дечому, ріжнились, то одначе можна було завважити, що ті гадки були висказані по щироси, з доброї волі, та наповнені бажанням радити в користь організації. Та щоби наші ухвали могли бути виконані й переведені в життя, то потрібним є, щоби те наше бажання — радити в користь організації, перейшло в бажання — працювати в користь організації.

На тім закінчено наради надзвичайного засідання головного уряду в 8 годині ввечір, 15 липня 1933 року.

Д. Галичин,
гол. рек. секретар.

М. Костишин.

СМЕРТЬ КУМОЮ.

То не тільки у розкошах
Добре в світі ся жиє;
Часом бідні живуть краще,
Як ще добрі куми є...
Ось таке то раз скоїлось,
Як хрестини швець справляв.
Покумався... Та з ким саме, —
Бідолаха сам не знав...
Швець був бідний; а звичайно
Є пословиця в людей,
Що в багатих много грошей,
Зате в бідних знов дітей.
Така доля з шевцем була:
Дітей осьмеро було,
На цю нужду ще й девяте
На світ Божий ось прийшло.
Зажурився швець тай плаче.
Щож робити вже йому?
Охрестити дитя хоче,
Годі знайти де куму.
Бо про кума не турбуєсь,
Заступити мусить дяк;
А куми ніяк вблагати:
Всі відмовлять, бо бідак...
Виплакався він досхочу
Тай до себе так сказав:
„Йду шукати за кумою
І смерть возьму, щоб спіткав".
Вийшов з хати на шлях битий,
Що тягнувся попід ліс.
Ось назустріч йде жебрачка,
Мов на щастя Бог надніс...
В душі лекше йому стало.
От з жебрачкою зрівнавсь:
„А куди вас Бог провадить?"
Швець несміло запитавсь.
„Куди? Іду в світ за очи,
Гонить старість, щоб просить;
Мушу жити з жебранини,
Бо не можу вже робить".
Швець осмілився тимбільше
Тай жебрачку поспитав:
„Можеб ви на це згодились,
Щоб я вас у куми взяв?
„Бачте, в мене крайня нужда,
Нема хліба, ні грошей,
А до нужди власний клопіт:
Аж девятеро дітей!
„Жінка хора, нема кому
Ложку страви хоч зварить.
Вже два дні не їли діти,
Сам не знаю, що робить.
„Ані хліба, ані грошей,
Якже піде тут кума?
Кождий знає, що я бідний,
Нічогісінько нема".
„Не журіться — стара каже —
Я поступлю у ваш дім:
Що я зможу, то поможу,
Постараюся у всім".
Повернув швець з нею в хату.
Стара в торбу посягла,
Витягнула з неї хліба
Тай дітворі роздала.
„Їжте, діти, забувайте,
Що голодні ви були...
Ми збираймося тимчасом,
Щоб до церкви в час прийшли".
Увихаєсь стара в хаті;
Як кума вже — то кума:
Що забракне, з торби тягне,
Все приладжує сама.
Швець лиш з боку приглядався,
З радости він аж зітхнув:
„Це від Бога така ласка,
Що куму я цю стрінув.
„Бач у хаті все змінилось;
Вдоволила кума всіх:
Діти ситі і веселі,
Радість в хаті, реґіт, сміх.
— — — — — — — —
Вже дитину охрестили
І вернули ось домів.
Кума ладить стіл багатий,
Вже й кум дяк при ньому сів.
Їдять смачно, попивають,
Кума всього подала.
От всі ситі і веселі
Повставали від стола.
Швець до куми обернувся:
„Спасибіг вам за ваш труд!"
Кума тільки усміхнулась:
„Не падайте, куме, в блуд.
„Ви покумались зі мною,
Це якраз в догідний час...
Як для кума, дам я поміч:
Прожену біду від вас.
„Ще на старість збагачу вас"...
Швець питає: „Хтож ви є?"
Кума нишком усміхнулась
Тай говорить ось своє:
„Я є смерть!" Усі здрігнулись,
Тиснесь кожде з плачем в кут.
Кума смішком знов говорить:
„Не лякайтесь мене тут;
„Не прийшла я вас забрати,
Час той іще не прийшов"...
Дяк тимчасом з переляку
Тихцем в двері — вже пішов.
Лиш остались швець з кумою,
В хаті видно зміну, сум.
Кума жартом: „Шкода, каже,
Що якраз ви є мій кум...
„Не лякайся! Слухай, куме!
Ти багатим ще будеш,
Як за моїм ти розказом
Завше з послухом підеш.
„Як почуєш, що хто хорий
Ти до нього вибирайсь;
Чи то бідних, чи багатих
Ти лічити підіймайсь.
„Назбираєш де кропиви,
Будяків, от щонебудь
Навари, ставай вмивати.
Це мій приказ, не забудь!
„Я нікому не покажусь,
Лиш тобі, бо ти мій кум.
Памятай, щоб не забув ти
И не спроневірився на глум".
„Спроневіритись?! За щастя?
Боже святий!" — швець сказав.
„Вашу поміч і науку
Буду завше памятав!"
„Тож лікуй тих — кума каже —
Як узриш мене в ногах.
Але тоді не торкайся,
Як я сяду в головах!
„Знай, мій розказ дуже строгий;
Як по щироси сповниш,
Тобі люди позаздростять
Так ся скоро збагатиш".
З тим то кума попрощалась,
Пішла собі, швець остав...
Кинув чоботи латати,
За хорими лиш питав.
Де лиш прийде, завше бачить,
Що кума в ногах сидить.
От він втішний увихаєсь
І кропивою лічить.
Так лічив він, збагатився,
Добрий талан, добрий дар...
Чує вістку, що далеко
Дуже хорий славний цар.
„Щоб то там мені повелось!"
Ідучи, він так думав.
Як приїхав, лиш поглянув:
Куму в головах застав.
Він до куми лиш моргає,
Щоб у ноги вже пішла,
Та кумі це ані в думці:
По царя таки прийшла.
Забув швець на кумин розказ
І уперто став лічить:
Вже облив царя цілого, —
Кума в головах сидить.
Бачить швець, що нема ради,
От на думку він попав:
Дає розказ, щоб цареви
Столяр ліжко змайстрував:
Щоб лиш одну ногу мало,
Оберталося кругом;
В ньому цар здоровим стане,
Гейби траснув батогом.
Вже зробили майстри ліжко,
Вже на ньому цар лежить,
А кума таки при свому:
Сіла в головах й сидить.
Швець надумав іншу штуку:
Щоб то куму змудрувать,
Разом з царем нове ліжко
Починає обертать.
От він швидше ліжком крутить,
Може в ноги смерть звалить.
Кумаж собі мов прикута
Сіла в головах й сидить!
Кум крутив, аж утомився,
Бачить ради вже нема...
Ні вблагати, змудрувати,
Не далася вже кума.
Сумний швець сказав, що годі
Тут цареви помогти.
Попрощався й невеселий
От пустивсь додому йти.
Йде шляхом, а тимчасом
Цар зі світом розпрощавсь.
Він іде, а позад нього
Чує: шум страшний піднявсь.
Оглядаєсь... бачить диво:
Смерть з косою вже жене!
Як зрівналась, тай до кума:
„Змудрувать ти хтів мене?
„Я старалася і дбала,
Як для кума помагать,
А кум мене наостатку
Ось задумав змудрувать.
„Знай, що час твій теж прийшов вже,
Про багацтво думку кинь,
Попрощайся з отсим світом,
За непослух марно гинь!"
Те сказала кума люта...
Швець надармо вже благав:
Смерть косою потягнула,
Кум від неї трупом впав.
— — — — — — — —
Таких кумів днесь на світі
Не полічиш, скільки є.
На добро забудуть скоро,
А мудрують лиш своє.

Погроза.

Славний поет винен господині за комірне.

— Коли до завтра не дістану від вас грошей — каже господиня — можна буде позавтра прибити на фронті камяниці таблицю з написом, що в цьому домі **жив** славний поет!

— Ну, що тобі записав лікар?

— Я його спитав, чи можна мені пити пиво, а він рішучо заборонив.

— А як із горівкою?

— Я здогадувався, що він також заборонить, тому й не питався його.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 12 серпня, точно в годині 7-ій ввечір, в галі під ч. 72 Моріс ул. Проситься членів явитись на означений час. Хто хоче змінити свою грамоту на нову, нехай принесе стару грамоту на мітінґ. Довгуючих членів проситься прийти на мітінґ і вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Микола Пупчик, предс.; Андрій Смакула, кас.; Семен Кусень, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, дає до відома, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 серпня, в годині 2-гій пополудни, в Набожинського. Проситься всіх членів прийти на збори, бо маємо дуже важну справу до переведення. Довгуючі члени, коли не прийдуть на збори і не вирівнають своїх залеглостей, будуть суспендовані. — В. Возьний, гол.; Д. Фидина, кас.; Н. Лісний, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 13 серпня в годині 12.30 вполудне, в домі У. А. Горожан, 847 Норт Френклін ул. Довгуючих проситься вирівнати по можности свої залеглости, бо хто хоч в части не заплатить, то з ним поступиться після ухвали попередніх зборів, то є, будуть суспендовані. — І. Чопик, предс.; В. Василюк, кас.; С. Я. Крутий, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 273, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що важний мітінґ відбудеться в неділю, 13 серпня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Просеться кождого члена і членкицю прийти на час. Контр. комісія здасть звіт за 6 місяців. Буде також справа лікаря для братства і У. Н. Союза. — Мих. Дубрук, предс.; Юстин Федак, кас.; Павло Маряк, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудеться в середу, 16 серпня, в годині 7.30 ввечір, в гали Укр Дому Просвіти, 700 Джексон ул. На порядку нарад є дуже важні справи до полагодження. Будеться принимати нових членів і дітей. — Онуфрій Шабатура, предс.; Олекса Козак, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів і членкиць, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 13 серпня, в год. 1-ій пополудни, в У. Н. Домі при 4-тій і Ворд ул. Проситься явитись конечно на означений час, бо є важні справи до полагодження. Хто ще не виміняв старої грамоти нехай принесе її на збори і підпише аплікацію на нову, бо чим довше будете тримати старі грамоти, то ваша місячна вкладка буде збільшатись. Принесіть також грамоти дітей, котрі покінчили 18 літ життя і перепишіть їх до старших членів, то будете мати однорічну вкладку безплатно на повну суму обезпечення. — Л. Благітка, пр.; Г. Забитко, кас.; Г. Стеців, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 13 серпня, в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. Є товариські важні справи до полагодження. Обовязком є кождого члена бути на зборах. — М. Швець, предс.; Тр. Яськів, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. У. Н. Союза, від. 292, подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться в суботу, 12-го серпня, в годині 6.30 ввечір, в гали парафіяльній при Кліперт і Едвард ул. Буде звіт урядників з піврічного діловодства. Члени, котрі дістали позичку, зволять прийти і взяти свої грамоти, які гол. канцелярія звернула. Члени, котрі мають дорослі діти в клясі 1-ій, зволять принести старі грамоти або і привести самих дітей на збори та вписати їх до старших членів. — Петро Кізел, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє усіх своїх членів, що мітінґ відбудеться в суботу, 12 серпня, в годині 8 ввечір, в гали де звичайно. Проситься членів явитись на час. На мітінґу буде присутний гол. радний У. Н. Союза Іван Ваверчак. Проситься по можности вирівнати свої вкладки. Члени, котрі ще не змінили своїх грамот, нехай зголосяться на мітінґу і виміняють свої старі грамоти на нові. — Уряд.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 13 серпня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 847 Н. Френклин ул. Взивається всіх членів прибути точно на час, бо є важні справи до порішення. Пригадується повновно тим членам, що бажають перейти до нової реформи, хай принесуть свої старі грамоти на збори. — Стефан Гвіздь, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 12 серпня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній. Проситься родичів, котрі мають дорослі діти в У. Н. Союзі, щоби подбали за них і вписали до старших членів. Всякі інформації обяснить секретар на зборах. Хто ще не стоїть в У. Н. Союзі, а хоче записатися, то має тепер добру нагоду, бо не мусить платити вступного і за лікаря. Проситься членів прийти на збори на час. Довгуючі члени, коли не вирівнають довгу, будуть суспендовані. — Іван Глива, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Буковина, від. 11, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12 серпня, в годині 8-ій ввечір, в Роб. Домі, 66-68 Іст 4-та ул. Проситься кождого члена бути на цих зборах, бо справа дуже важна і тому кождий член має бути. Також хто має кандидатів на членів тов. Буковина і У. Н. Союза, проситься привести з собою, бо тепер будемо принимати без вступного. Тому обовязком є кождого члена подбати про нових членів і подвоїти наші ряди. — М. Т. Паламарюк, фін. секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в суботу, 12 серпня, точно в годині 7 ввечір, в Укр. Гали на Делмор Еве. Проситься всіх членів явитись в означений час. На цім мітінґу мається вибрати Союзового лікаря. — В. Хміль, предс.; П. Овсяник, кас.; І. Дацко, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членкиць, що мітінґ відбудеться в суботу, 12 серпня, в годині 7.30 ввечір, в гали де звичайно, 303 Гудсон Еве. Присутність кождої членкиці конечна, бо є важні справи до полагодження. Тих, що дали свої грамоти до виміни, проситься прийти і взяти свої нові грамоти. Хто хоче виміняти свою грамоту нехай принесе стару грамоту на мітінґ. Довгуючих проситься вирівнати свої довги, бо хто цего не зробить, то на слідуючий місяць буде суспендований. Дальші упімнення неможливі. — О. Скробач, предс.; С. Гунька, секр.

СТРАШНИЙ ТАРЗАН.

(15)

Нарешті обидві хвостаті подоби людини підійшли ближче до Тарзана. Вони знову приложили свої руки до своїх грудей, а потім до грудей Тарзана. Це було знаком, що між ними трома тепер пануватиме мир. Потім вони щось заговорили до Тарзана, але він не міг зрозуміти їх. Він догадався, що вони хотіли йому щось цікаве пояснити й розповісти. Знаками вони показали Тарзанови, що кличуть його йти з ними й бути ввесь час разом. Тарзан був щораз більше цікавий.

Всі три рушили в напрямі до невеликих скелистих гір, що виднілися геть у стороні ліса, з якого вони щойно вийшли. Тарзанови було цікаво оглянути цей новий, невідомий йому крайчик Африки, а особливо його цікавили отсі хвостаті подоби людей, з яких одна не мала на свому тілі волося, а друга була така волохата, як ведмідь. Багато було в них звірячого, а разом з тим ще більше людського й вони взагалі заховувалися як первісні люди.

В горах вони натрапили на протоптану стежку й нею подалися далі. Видно було Тарзанови, що обидва його хвостаті сопутники добре знають, куди йдуть і що Тарзан був їм потрібний для якоїсь справи. Вони в одній горі надибали печеру, куди всі три ввійшли. Тут при світлі, яке вривалося через вхід до печері й падало промінням на стіну, Тарзан побачив, що вся стіна має на собі ріжні вирізані на камені знаки. Хвостаті розглянули ті знаки й почали писати свої.

Тарзан був тепер надзвичайно здивований. Отсі хвостаті істоти мали не лише свою мову, але й примітивне письменство. Вони отсе прочитали те, що написали інщі, й тепер дописували на стіні своє. Тарзан старався відчитати ці знаки, що були на стіні, але не міг. Хвостатий старався пояснити йому це знаками, додаючи притім певні свої слова. Нарешті Тарзан запримітив, що він почав розуміти характер і спосіб їх мови. Він почав учитися мови хвостатих малполюдів.